

12.3.2013

## IAB Finland – Hyödyllinen Mobiilimainonnan Sanasto

IAB Finlandin Mobiilityöryhmä on laatinut käytetyimmistä mobiilimainontaan liittyvistä käsitteistä listan, jonka toivotaan palvelevan kaikkia alan toimijoita.

Alkuperäinen termi	Suomenkielinen käännös ja lyhyt selitys
2G	Toisen sukupolven langattomat yhteydet, lähinnä matkapuhelimissa käytettynä. 2G mahdollisti aikoinaan dataliikenteen tuomisen matkapuhelinverkkoihin.
3G	Kolmannen sukupolven langattomat yhteydet, joita käytetään laajemmin teknologian yleistyessä ja laitteiden kehittyessä myös tableteissa ja useissa muissa kannettavissa laitteissa. 3G mahdollistaa nopeammat datayhteydet ja sitä kautta laajemman mobiilikäytön.
4G	Neljännän sukupolven langattomat yhteydet, joissa on käytännössä huomattavasti nopeammat datayhteydet. 4G mahdollistaa entistä paremman mm. HD-videosisällön kulutuksen mobiililla.
Alueellinen kohdennus	Digitaalisessa mainonnassa käytetty kohdennustapa, jolloin mainokset näkyvät tietyllä alueella sijaitsevien ihmisten päätelaitteilla. Kohdennus voi perustua IP-kohdennukseen tai muuhun paikallistamistekniikkaan.
Käyttöjärjestelmäkohdennus	Käyttöjärjestelmään perustuva mainonnan kohdennus
Android	Mobiilikäyttöjärjestelmä tableteille ja älypuhelimille. Alkuperäinen kehittäjä on Google. Käyttöjärjestelmä pohjautuu avoimen lähdekoodin Linux-järjestelmään.
Applikaatio	Applikaatiot älypuhelimissa, tableteissa tai muissa vastaavissa laitteissa. Nykyiset älypuhelimet perustuvat pitkälti applikaatioihin eli sovelluksiin, joilla käyttäjä ohjataan ajannäyttämistä puhelimen toiminnallisuuksiin, karttoihin, peleihin ja brändätyihin tavaramerkkien omiin applikaatioihin.
Augmented reality	Augmented reality tarkoittaa suomeksi virtuaalimaailman yhdistämistä tosimaailmaan. Tällä viitataan näkymään, johon on lisätty tietokonegrafiikalla tuotettuja elementtejä ja jota käyttäjä tarkastelee läpikatseltavien (see-through) näyttöjen kautta. Se on siis järjestelmä, jossa keinotekoisista, tietokoneella tuotettua tietoa (kuva, ääni, video, teksti, GPS-informaatio) on lisätty näkymään todellisesta ympäristöstä.
Handset / Mobile Handset	Matkapuhelin, mobiili päätelaite.
HTML5	HTML5 on viides versio yleisesti verkkosivujen tekemiseen käytetystä HTML-kuvauskielestä. Siinä on monia uudistuksia vuonna 1997 standardoituun edeltäjäänsä verrattuna. HTML5:n standardointia odotetaan vuonna 2020. HTML5 määrittelee yksinkertaisen merkkaukielen, jota voi kirjoittaa niin HTML- kuin XHTML-syntaksilla. Se sisältää yksityiskohtaisia prosessimalleja vuorovaikutuksellisempiin toteutuksiin. Lisäksi HTML5 laajentaa, parantaa sekä rationalisoi dokumenttien merkkausta ja esittelee monimutkaisten www-sovellusten merkkausta ja API-määrittelyä.
iOS	iOS (ennen iPhone OS) on Applen kehittämä ja julkaisema mobiililaitteiden käyttöjärjestelmä
IP-laskutus	Laskutusmalli, jossa Internet-pohjainen maksullinen sisältö voidaan laskuttaa puhelinlaskulla. IP-laskutuksessa käyttäjä vahvistaa ostoksen suoraan selaimella tai sovelluksessa, jolloin esimerkiksi erillistä tekstiviestitilausta ei tarvita.
Käyttäjäpaikannus / käyttäjäkohdennus / LBS	LBS = location based services. Mainontaa voidaan kohdentaa käyttäjän maantieteellisen sijainnin mukaan

MMS	Multimedia Messaging Service on mobiiliviestinnän palvelumuoto, jossa viesteihin voidaan liittää multimediaobjekteja kuten kuvia, ääntä, videota ja muotoiltua tekstiä.
Mobiilibanneri	Mobiilibanneri on mobiiliympäristöön soveltuva mainosbanneri eli mobiilidisplaymainos.
Mobiilimainonta	Mobiilimainonta on matkapuhelimessa tai muissa mobiililaitteissa tapahtuvaa mainontaa.
Mobile landing page	Mobiililaskeutumissivu on mobiiliympäristöä varten optimoitu sivu, mihin mainos ohjaa käyttäjän.
Mobiilimarkkinointi	Mobiilimarkkinointi on matkapuhelimessa tai muissa mobiililaitteissa tapahtuvaa markkinointia.
Mobiilimaksaminen / mobile payment	on matkapuhelimella suoritettavaa maksamista joko lähimaksamisen (NFC, Bluetooth) tai etämaksamisen (operaattorin kautta, luottokortti- tai mobiilipankkimaksu)
Mobiili-TV	on kännykkätelevisio, eli matkapuhelin tai jokin muu pieni päätelaite, jossa on televisio-ohjelmien katselumahdollisuus. Kännykkätelevisiotekniikoita on useita.
Mobiili web / mobiili internet	Internetin käyttö mobiililaitteen kautta (esimerkiksi älypuhelin tai tablet)
MSISDN	on numero, joka identifioi tilaajan GSM- tai UMTS-matkapuhelinverkossa. Yksinkertaistettuna, matkapuhelimen SIM-kortin puhelinnumero.
MT laskutus	Mobile Terminated -laskutus. Laskutus, joka perustuu mobiilitilajalle saapuvaan puheluun, viestiin tms.
NFC	NFC = Near Field Communication on etätunnistuksen mahdollistava tekniikka. Käytetään muun muassa matkapuhelimissa tiedonsiirtoon ja mobiilimaksamiseen
Offline näyttö	Jos käyttäjä ei ole online, voidaan mainos tallentaa puhelimen välimuistiin ja näyttää kun verkkoyhteyttä ei ole
Online näyttö	Silloin kun käyttäjällä on verkkoyhteys olemassa, näytetään reaaliaikainen mainosnäyttö
Opt-in/Double Opt-in	Vahvistus vaaditusta toimenpiteestä käyttäjältä/Erikseen toimitettava vahvistus toimenpiteestä esim. rekisteröitymisestä tai maksusta
Push / Pull Messaging	Push messaging on käyttäjälle lähetettävä esim. SMS tai notifikaatio applikaatiosta. Pull messaging on esim. bannerit, QR-koodit tai muu aktivointi
Päätelaitekohdennus	Mainonta voidaan kohdentaa erikseen tietyille päätelaitteille, kuten esimerkiksi iPhonelle, iPadille, Androidille.
Päätelaitetunnistus	Kun päätelaite ottaa yhteyttä johonkin palveluun, pyritään päätelaitetunnistuksella selvittämään laitteen ominaisuuksia, kuten näytön fyysinen leveys tai tukea DRM, Java, Flash ym. ominaisuuksille.
QR-koodi	QR = Quick Response. QR-koodi on kaksiulotteinen viivakoodi, joka voidaan lukea mobiililaitteen kameralla tai erillisellä sovelluksella. Yleisin QR-koodin käyttökohde on informaation välittäminen mobiiliin päätelaitteeseen. Koodin avulla kameralla ja verkkoyhteydellä varustettu päätelaite, esim. puhelin, ohjautuu helposti haluttuun verkko-osoitteeseen (URL).
Responsive design / RWD	RWD = Responsive Web Design = Responsiivinen design. RWD on tapa suunnitella verkkopalvelu siten, että se tarjoaa optimaalisen käyttökokemuksen riippumatta siitä, millä päätelaitteella käyttäjä kuluttaa palvelua. Tavoitteena on helppo lukeminen ja navigointi kaikilla päätelaitteilla tietokoneesta kännyköihin.
Rich media	Rich media -mainosmuoto sisältää liikkuvaa kuvaa, ääntä ja usein myös interaktiivisia elementtejä. Mobiililaitteisiin toteutus tehdään yleensä HTML5-kuvauskielillä.

Screen orientation	Termillä tarkoitetaan puhelimen näytön suuntaa. Mobiilisisältö voidaan näyttää vaak- tai pystysuunnassa. Vaakatasoa suositellaan esim. videoiden katseluun.
Screen resolution	Näytön resoluutio tarkoittaa kuvan muodostavien pikselien määrää. Se ilmaistaan muodossa pikselien määrä vaakasuunnassa x pikselien määrä pystysuunnassa. Puhelimien näyttötilojen tarkkuus ilmaistaan yleensä esim. 1024x768 pikselin muodossa.
Screen size	Näytön koko ilmoitetaan tuumina. Se mitataan ristikulmittain vasemmasta alanurkasta oikeaan ylänurkkaan. Esimerkiksi iPhone5-puhelimen näytön koko on 4".
SMS	SMS (short message service) on matkapuhelinten tekstiviestijärjestelmä. Tekstiviestit ovat lyhyitä viestejä, joita lähetetään matkapuhelinverkossa tyypillisesti matkapuhelimesta toiseen.
Splash / Full Screen -mainos	Koko päätelaitteen näytön kattava mainos.
Swipe	Hipaisu (Swipe) on kosketustekniikka, jota käytetään kosketusnäytöissä puhelimissa ja tableteissa. Tyypillinen hipaisu on vaak- tai pystysuunnassa tapahtuva sormella tehtävä kosketus ruudulla, jolla liikutetaan sivun sisältöä tai siirrytään elementistä tai sivulta toiseen. Hipaisua hyödynnetään myös mainoksissa.
Symbian	Symbian on kämmentietokoneille ja älypuhelimille tarkoitettu käyttöjärjestelmä, joka tukee moniajaoa ja toimii vähillä resursseilla. Suuri osa esimerkiksi Nokian matkapuhelinmalleista ennen Lumia-malleja hyödyntää Symbian-käyttöjärjestelmää. 2010 vuoden loppuun asti Symbian oli maailman yleisin älypuhelimien käyttöjärjestelmä.
Tablet	Tabletti (myös taulutietokone tai sormitietokone) on kosketusnäyttöinen kannettava tietokone. Taulutietokonetta ohjataan koskettamalla näyttöä joko sormin tai osoitinkynällä eli styluksella, jolla korvataan hiiri ja näppäimistö. Yleisin tabletti vuoteen 2012 mennessä on ollut Applen iPad.
Widget	Älypuhelimien aloitusnäytölle ladattava applikaation käyttösovellus
Windows Phone	Mm. Nokian Lumia-sarjan älypuhelimien käyttöjärjestelmä.
Älypuhelin / smartphone	Älypuhelimet, jotka toimivat internetin selailuun, joihin voidaan ladata sovelluksia ja joissa on kehittynyt graafinen käyttöjärjestelmä.

### IAB Finlandin Mobiilityöryhmä

IAB Finlandin Mobiilityöryhmä tuottaa ja päivittää aktiivisesti uusia ohjeistuksia sekä standardeja uusien vaatimusten mukaisesti. Mobiilityöryhmän vetäjänä toimii Aki Ovaska, Activeark. Työryhmän toimintaan osallistuvia yrityksiä ovat: Activeark, Adform, Alma Media, Elisa, Klikki, KSF Media, Kärkimedia, Mediareaktori, MTV3, Nettiapina, Otavamedia, Richie, Sanoma, SOK, TeliaSonera, Tradedoubler, Virta Mediacommunity ja Widespace.

### IAB Finland

IAB Finland (Interactive Advertising Bureau) on järjestö, jonka tehtävänä on internetin ja interaktiivisen viestinnän roolin vahvistaminen markkinoinnin, mainonnan ja myynnin kentässä, kehittämällä alan osaamista ja yhteistyötä. Tällä yhteistyöllä tähdätään ensisijaisesti verkkomainonnan merkityksen kasvattamiseen, yhteisten standardien kehittämiseen ja alalla tapahtuvaan koulutukseen. IAB Finland on IAB European jäsen. Lue lisää [www.iab.fi](http://www.iab.fi)

### Lisätietoja:

Aki Ovaska, IAB Finlandin Mobiilityöryhmän vetäjä, etunimi.sukunimi(at)activeark.com  
 Birgitta Takala, IAB Finlandin toiminnanjohtaja, etunimi.sukunimi(at)iab.fi